



FINSPÅNG

Läsåret 2021/2022 (maj 2021)



Grosvadsskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Grundskola årskurs 6–9

Grosvadsskolan ska vara en lugn och trygg arbetsplats för alla elever och vuxna. Arbetsmiljön ska präglas av trygghet, trivsel och studiero, respekt och ansvarstagande. Alla ska bemötas utifrån principen om allas lika värde och rätt till lika behandling. Alla ska känna sig uppmärksammade och bli accepterade för den man är. Alla ska vara så trygga i sin miljö att de alltid kan anförtro sig åt någon vuxen och alla ska känna till hur man kan få hjälp om man blivit utsatt för kränkande eller diskriminerade behandling.

Ansvariga

Rektor Jonny Dreij jonny.dreij@finspang.se

Rektor Eva-Britt Junkka eva-britt.junkka@finspang.se

Tf rektor Tobias Stucki tobias.stucki@finspang.se



Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Enligt skollagen (2010:800) och Diskrimineringslagen (2008:567) ska varje skola årligen upprätta en plan mot diskriminering och kränkande behandling. Planen mot diskriminering och kränkande behandling ska beskriva hur skolan arbetar främjande, förebyggande och åtgärdande. Planen ska bygga på delaktighet och vara väl förankrad bland personal, elever och föräldrar.

Främjande arbete, verksamheten ska stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten och det ska vara en naturlig del i det vardagliga arbetet.

Förebyggande arbete, verksamheten ska fortlöpande arbeta för att identifiera och avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Åtgärdande arbete, verksamheten ska ha goda rutiner för att utreda, åtgärda och dokumentera diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling för att förhindra upprepningar.



Kränkande behandling, diskriminering och mobbning

Mobbning är inte ett begrepp som används i skollagen. Det brukar kallas för mobbning om en elev blir utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier vid upprepande tillfällen.

I skollagen används begreppet kränkande behandling som är ett uppträdande som kränker en elevs värdighet utan att det är diskriminerande enligt diskrimineringslagen.

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som



avgör vad som är oönskat. För att det ska bli fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är så måste eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Eleven kan också ta hjälp av personalen i verksamheten. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall.

Hur kan kränkande behandling ta sig uttryck

Kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. En elev kan till exempel bli utsatt för kränkande behandling av någon i personalen eller av en eller flera elever i verksamheten.

Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. Kränkande behandling kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjligande eller förminskande, utfrysning, hot, slag och sparkar. Kränkande behandling förekommer ofta på sociala medier.

Kränkningar kan också vara av sexuell natur. Det kallas då för sexuella trakasserier. Det kan handla om oönskade beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som har en sexuell anspelning. Det kan också handla om en sexuell jargong. Det är personen som blir utsatt som avgör vad som är kränkande.

Diskriminering

Det finns många situationer där en elev kan känna sig orättvist behandlad. Men för att det ska räknas som diskriminering, måste eleven ha blivit orättvist behandlad inom någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Hur kan diskriminerande handlingar ta sig uttryck

Det är diskriminerande om alla elever inte får samma rättigheter eller möjligheter och därmed inte behandlas på ett bra sätt. Det kan till exempel vara sexuella trakasserier, att hänsyn inte tas till en elevs sexuella läggning eller elevens egen uppfattning om sin könstillhörighet. Att skolan skiljer på elever med en annan kulturell, etnisk eller religiös bakgrund. Eller att en elev som har en funktionsvariation och inte pratar, hör, tänker eller går på ett visst sätt missgynnas eller behandlas sämre på grund av detta. Det kan även vara att en elev på grund av en medicinsk åkomma eller diagnos inte får de anpassningar som behövs för att klara sin vardag. Detta gäller även



FINSPÅNG

om en elev till exempel på grund av allergi inte erbjuds alternativ kost i skolmatsalen eller inte kan vistas i skolans lokaler därför att det förekommer livsmedel som eleven reagerar på. En person får heller inte bli orättvist behandlad på grund av ålder.

Skolan måste ta reda på om det finns problem och hur de kan lösas.



Skolans och huvudmannens ansvar

All personal i skolan som får kännedom om kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier som sker i skolans verksamhet ska anmäla det till skolans rektor. Rektor i sin tur ska anmäla till huvudmannen.

Skyldigheten att anmäla gäller oberoende av hur personalen får reda på kränkningen. Det kan till exempel handla om att en elev berättar om en kränkning för någon i personalen eller att personalen själv ser eller hör något som kan vara en kränkning.

Personalens skyldighet att anmäla gäller alla händelser som kan vara kränkande behandling, trakasserier som sexuella trakasserier. Personalen ska inte göra någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan de gör anmälan till rektorn. Rektorn ska i sin tur inte göra någon värdering av händelsens allvar innan rektor anmäler vidare till huvudmannen. Anmälan ska göras skyndsamt.

Huvudmannen för en skola är skyldig att se till att det finns ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen är också skyldig att utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling innehåller en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga, förhindra och åtgärda kränkande behandling av elever.



Rättigheter och skyldigheter, lagstöd

Elevernas rättigheter och skyldigheter i skolan bygger på flera olika lagar och några exempel är

- Skollagen (2010:800)



- Barnkonventionen (2018:1197)
- Socialtjänstlagen (2001:453)
- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Brottsbalken (1962:700) (strafflagarna i brottsbalken gäller även i skolan).

Elevens rättigheter

- att få vara med i gemenskapen
- att bli respekterade av andra elever och vuxna
- att få hjälp med att reda ut konflikter
- att få hjälp och stöd om man själv blir utsatt för kränkande behandling eller om man utsätter andra för kränkande behandling
- att känna sig trygg under skoldagen

Vårdnadshavarens rättigheter

- att få information om det egna barnet blivit utsatt eller har utsatt andra barn för kränkningar
- att få återkoppling på vad skolan gjort i ett kränkingsärende som gäller ens barn
- att få vara delaktig i ett avslut av kränkingsärende som gäller ens barn
- att få information om hur man kan kontakta skolan för att anmäla en kränkning

Vårdnadshavarens skyldigheter

- att alltid kontakta skolan när kännedom om kränkning uppstår

Personalens rättigheter

- att få hjälp och stöd i arbetet samt kompetensutveckling

Personalens skyldigheter

- att aldrig acceptera kränkande handlingar
- att sätta gränser och ingripa utifrån skolans värdegrund samt skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling.
- att följa upp, bedöma och vidta nödvändiga åtgärder
- att medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor även utanför den närmsta gruppen
- att aktivt motverka alla former av trakasserier och annan kränkande behandling av individ eller grupper.



Delaktighet och utvärdering

Eleverna på Grosvadsskolan görs delaktiga i arbetet med handlingsplanen mot diskriminering och kränkande behandling genom att planen diskuteras på mentorstid och i elevrådet tillsammans med skolpersonal.

Vårdnadshavare till elever på Grosvadsskolan görs delaktiga genom att handlingsplanen mot diskriminering och kränkande behandling presenteras på skolråd och bifogas veckobrev. Vårdnadshavare erbjuds också möjligheten att ta del av planen på skolans hemsida. <https://finspang.se/forskolaochskola/grundskola/grosvadsskolan.4.7ce4d450166623979114e543.html>

Handlingsplanen mot diskriminering och kränkande behandling diskuteras på personalens arbetslags- och arbetsplatsträffar.

Utvärdering

Rektorerna har det yttersta ansvaret för att planen mot diskriminering och kränkande behandling utvärderas varje läsår. Rektorerna har delegerat till skolkurator att utifrån Grosvadsskolans årshjul ansvara för att utvärdering och revidering genomförs. Detta sker genom att skolkurator på våren ger ledningsgruppen i uppdrag att lyfta handlingsplanen till diskussion och utvärdering i arbetslagen och i elevrådet. Därefter reviderar skolkurator handlingsplanen inför kommande läsår.



Enkäter

Varje läsår svarar Grosvadsskolans elever, vårdnadshavare och pedagoger på Skolinspektionens skolenkät som tar upp frågor som berör elevernas skolvardag. Enkätfrågorna är riktade till varje målgrupp och tar bland annat upp frågor som handlar om trivsel, trygghet och studiero. Rektorerna ansvarar för att enkäten följs upp på enhetsnivå. Eleverna delges resultatet via mentorstid och elevråd. Vårdnadshavare delges resultatet på skolråd. Det går även att ta del av resultatet på skolinspektionen hemsida.

<https://www.skolinspektionen.se/rad-och-vagledning/skolrepresentanter/undervisning/verktyg-for-utveckling/verktygfor-utveckling/>



Varje läsår svarar Östergötlands elever i grundskolans årskurs 8 och gymnasieskolans årskurs 2 på enkäten Om mig. Det är en livsstilsenkät som tar upp frågor om ungdomars relationer, hälsa, skolgång, fritid, familj och framtid. Enkäten har genomförts sedan 2014 och är ett samarbete mellan länets kommuner, Region Östergötland och Länsstyrelsen Östergötland. Enkäten ger kunskap om hur länets ungdomar mår och ger dem chans att vara delaktiga i frågor som berör dem. Eleverna svarar anonymt på frågorna och enkätsvaren används för uppföljning, beslut och utvecklingsarbete på kommun- och länsnivå. Eleverna delges resultatet via mentorstid och elevråd. Vårdnadshavare kan ta del av resultatet på Vårdgivarwebb för region Östergötlands hemsida där också mer information finns om enkäten Om mig.

<https://vardgivarwebb.regionostergotland.se/Startsida/Verksamheter/Halso-och-vardutvecklingscentrum/Verksamhetsutveckling-Vard-ochHalsa/Halsoframjande/Ungdomsenkaten--Om-mig/>

Från och med läsåret 2020/2021 besvarar eleverna i årskurs 6–9 Grosvadsskolans egen enkät som tar upp frågor om trivsel, trygghet och studiero. Eleverna delges resultatet via mentorstid. Vårdnadshavare delges resultatet på skolråd.

Enkäten utvärderas av Grosvadsskolans basteam som består av specialpedagog, skolsköterska, studie- och yrkesvägledare och skolkurator.



Hur arbetar vi på Grosvadsskolan

Grosvadsskolan arbetar främjande och förebyggande för att förhindra att elever blir utsatta för kränkande behandling.

Främjande arbete Klassarbete

Vid uppstarten efter sommarlovet används tid till lära-känna-aktiviteter för att skapa sammanhållning i klasserna. Arbetslag 6 och 7 arbetar särskilt intensivt under hela läsåret med olika aktiviteter i syfte att skapa en förståelse för var och ens olikheter samt ett gott klassrumsklimat. Arbetet med att stärka relationerna i klasserna och mellan elever på skolan sker sedan kontinuerligt genom hela skoltiden.

Målet är att alla elever ska trivas, känna sig trygga och ha arbetsro i sin klass. Detta följs upp och utvärderas på individnivå genom elevernas individuella utvecklingssamtal och mentorssamtal. På gruppnivå följs detta upp i diskussioner på mentorstid och i elevråd.

Elevernas studiero i klassrummet, både på individ- och gruppnivå, är en stående punkt på arbetslagsträffarnas dagordning varje vecka.



All personal på skolan är ansvariga för genomförande.

Trivsel- och trygghetssamtal i årskurs 6

Skolkurator erbjuder varje elev i årskurs 6 ett enskilt samtal under läsåret.

Elevernas individuella svar är endast kända av skolkurator.

Målet med trivsel- och trygghetssamtalet är att få en kunskap om elevernas känsla av trivsel och trygghet i sin skolmiljö. Dessa samtal ska sedan analyseras av skolkurator för att ligga till grund för skolans fortsatta trivsel- och trygghetsarbete. Resultatet av samtalen kan efter sammanställning ligga till grund för insatser på individ- och gruppnivå.

Vårdnadshavarna informeras om att samtalen kommer att äga rum på första föräldramötet vid terminsstart samt via veckobrev. Skolkurator på skolan är ansvariga för genomförande.

Hälsosamtal

Alla elever i årskurs 7 erbjuds ett hälsosamtal hos skolsköterskan, samtalen lyfter frågor ur ett folkhälsoperspektiv men tar även upp frågor hur eleven trivs och känner trygghet i sin klass och på skolan. Elevernas individuella svar är endast kända av skolsköterska men kan efter sammanställning ligga till grund för insatser på individ- och gruppnivå. Skolsköterskan på skolan är ansvariga för genomförande.

Aktiviteter och traditioner

Aktiviteter/traditioner som genomförs varje läsår är till exempel återkommande friluftaktiviteter, alla hjärtans dagsfirande, halloweenfirande, gemensam Nobelmiddag, luciafirande med fika, julpysssel i de lägre åldrarna, fika i samband med avslutningar, gemensam skolavslutning.

Målet med aktiviteter och upprätthållandet av traditioner är att oavsett bakgrund skapa en samhörighet mellan elever och vuxna på skolan genom att tillsammans delta i trevliga återkommande aktiviteter och traditioner.

All personal på skolan är ansvariga för genomförande.

Förhållningssätt och värdegrund

All personal på skolan, oavsett profession ska ha ett likvärdigt förhållningssätt och en gemensam värdegrund i arbetet med eleverna och elevernas vårdnadshavare.

Rektorerna ansvarar för att skapa och prioritera tid till diskussioner för personalen för att utveckla skolans gemensamma värdegrund och förhållningssätt.

Kränkande behandling och språkbruk

Alla vuxna på skolan tränar elevernas förmåga till empati och respekt för individens lika värde oavsett utseende, härkomst, ekonomiska status, personliga stil, sexuella läggning med mera.

Alla elever ska använda ett acceptabelt språk till varandra utan könsord, svordomar eller andra nedsättande och kränkande ord/kommentarer. Personalen ska ha en gemensam syn på begreppet kränkande behandling och diskriminering.



FINSPÅNG

All personal på skolan är ansvarig för att ingripa vid kännedom om kränkande behandling eller oacceptabelt språkbruk.



Förebyggande arbete Tillgängliga vuxna

Ingen elev ska känna sig otrygg på skolan. All personal arbetar aktivt för att vuxna ska vara tillgängliga för eleverna under hela skoldagen. Detta sker till exempel genom att:

- skolmentorer finns tillgängliga för eleverna under hela skoldagen för att snabbt kunna bistå eleverna
- pedagogernas arbetsrum är lokaliserade mitt i skolan för att eleverna snabbt ska kunna få kontakt med vuxna
- personalen erbjuder kostnadsfritt kaffe i skolans cafeteria för att uppmuntra till närvaro bland eleverna
- rektorerna subventionerar priset för personalen i skolmatsalen i syfte att få fler vuxna som väljer att äta av skolmatsalens lunch tillsammans med eleverna
- det finns elevresurser knutna till varje årskurs.

Handledning och konsultation

Via Centrala barn- och elevhälsan (CBEH) har Grosvadsskolan tillgång till skolskötterskor, skolkuratorer, specialpedagoger, elevcoacher och skolpsykologer som alla kan bistå skolans personal med spetskompetens i form av handledning och konsultation.

Korridorer

Alla elever ska känna sig trygga i korridorerna vid förflyttning mellan lektionerna och när de hämtar och lämnar sitt studiematerial vid elevskåpen. Det har framkommit att framförallt de yngre eleverna på skolan har upplevt att det är stökigt vid elevskåpen. Genom att sprida de äldre eleverna på en större yta samt placera de yngre elevernas skåp avskilt minskar risken för otrygghet och konflikter.

Uppehållsrummet

Grosvadsskolans uppehållsrum hålls öppet för eleverna under hela skoldagen. Två av skolmentorer har sina arbetsplatser förlagd i anslutning till uppehållsrummet för att öka tillgängligheten för eleverna.

Utomhusmiljö

För att stimulera och uppmuntra Grosvadsskolans elever att umgås och ha trevligt på rasterna och håltimmar så upprustas och förbättras Grosvadsskolans utemiljö kontinuerligt. Det finns tillgång till grönområden för bollspel, kingrutor, pingisbord. När vädret tillåter så ordnar skolmentorer med musik och aktiviteter på skolgården.



Trivsel -och trygghetsenkät

Alla elever i årskurs 6–9 svarar anonymt varje år på en enkät som tar upp frågor om trivsel, trygghet och studiero. Grosvadsskolans basteam som består av övergripande specialpedagog, skolsköterska, skolkurator och studie- och yrkesvägledare har till uppgift att utvärdera och följa upp enkätsvaren.



Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Alla elever ska må bra och känna sig trygga i skolan. Det råder nolltolerans mot verbala och fysiska kränkningar, trakasserier och diskriminering. Vuxna har ett ansvar för att uppmärksamma och agera vid diskriminering eller annan kränkande behandling.

Personalen på Grosvadsskolan prioriterar en hög vuxennärvaro både i och utanför klassrummet för att kunna möta upp de elever som är i behov av stöd på olika sätt. Skolmentorerna rör sig bland eleverna under hela skoldagen. Målet är att skolmentorerna tillsammans med övrig personal ska ha en samlad bild över elevernas hela skolvardag. Skolan har tillgång till skolkurator och skolsköterska. Alla eleverna i årskurs sex träffar skolkurator i ett trivsel- och trygghetssamtal. Personal äter med eleverna i skolans matsal. Personal äter pedagogiskt med eleverna i årskurs sex. Elevernas arbetsmiljö följs upp och är en stående punkt på mentorstid, elevrådet samt arbetslagens och arbetsplatsträffarnas dagordning. Elevernas inne- och utemiljö utvärderas regelbundet med fokus på trivsel och trygghet.

Ansvarsförhållanden

All personal under ledning av rektorer ansvarar för att skolans rutiner fungerar. Personal som får kännedom om en kränkning är ansvarig för att agera. Rektorer är ansvariga för att ta emot och fatta beslut om vidare åtgärder utifrån den anmälan som personalen gjort.

Upprepade kränkningar eller trakasserier som inte upphör trots insatser från skolans personal kan resultera i disciplinära åtgärder. Åtgärder som kan bli aktuella vid upprepade kränkningar eller trakasserier är:



- samtal kring skolans ordningsregler och åtgärdstrappa med skolmentor/klasslärare
- samtal med skolkurator och/eller skolsköterska
- vårdnadshavare bjuds in till elevhälsokonferens med rektor
- eleven får en skriftlig varning
- en utredning görs enligt 5 kapitlet 9§ skollagen
- en polisanmälan och/eller orosanmälan till socialtjänsten görs
- eleven placeras tillfälligt om inom enheten
- eleven placeras tillfälligt om på annan skola
- eleven placeras permanent om på annan skola

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

All personal är skyldig att ingripa om någon vuxen kränker en elev samt:

- stoppa kränkningen
- anmäla kränkningen till elevens rektor

Rektor anmäler kränkningen till huvudmannen samt påbörjar en utredning av händelsen.

Att förebygga och hantera kränkningar på sociala medier

Skolans personal ska aktivt arbeta för att motverka kränkningar på sociala medier.

Mer information finns på Skolverket

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/atgarder-mot-krankande-behandling#hAllaverksamheterskaarbетаforebyggande>